שאלות ותשובות בהלכה

# נתקעתי עם הרכב בקיר בגלל התקף לב פתאומי או עילפון (אונס גמור) – האם אני חייב לשלם על הרכוש שהרסתי?

מתוך שיעורי הרב אלחנן פרץ שליט"א בדיני ממונות, נזיקין והלכות גזילה

בדין אדם שהזיק עקב מקרה רפואי חמור ופתאומי (כמו התקף לב או אירוע מוחי תוך כדי נהיגה) קיימת אבחנה קריטית בין שיטת מרן השולחן ערוך לדעת הרמ"א (סוגיה הקשורה לחושן משפט סימן שח):

- **לדעת השולחן ערוך (והש"ך במקום):** הנהג חייב לשלם. היות ובדיני נזיקין התורה מחייבת על עצם התוצאה בשטח ("אדם מועד לעולם"), אין אונס הגוף פוטר אותו מהנזק הממוני הממשי שגרם לחברו.
- **לדעת הרמ"א:** באונס גמור ומוחלט – האדם פטור מלשלם.
- **הסייג המעשי בזמננו:** בדיוני בית המדרש הדגישו הרבנים שגם לשיטת הרמ"א הפוטר באונס גמור, הדבר נכון אך ורק אם האירוע הרפואי נחת על האדם בהפתעה מוחלטת ללא כל סימנים מוקדמים. אולם, אם הנהג הרגיש חולשה, סחרחורת או כאבים בחזה לפני שעלה לרכב ובכל זאת בחר לנהוג – אין זה מוגדר "אונס גמור" אלא פשיעה מוחלטת, שכן היה עליו להימנע מלעלות על ההגה במצב כזה, ולכולי עמא יהיה חייב בתשלום נזק שלם.

---

התשובות נערכו על פי שיעורי הרב אלחנן פרץ שליט"א ועל פי פסקים שקיבל מאת הגאון רבי חיים פנחס שיינברג זצ"ל ומגדולי הפוסקים, והן לעיון בלבד. אין לסמוך על האמור כאן להלכה למעשה, ובשאלה פרטית יש לפנות לרב או לבית הוראה.

הוראת המשפט

## בית מדרש להכשרת דיינים ומורי הוראה

לימודי הלכה ברמה גבוהה ועיון ישיבתי מעמיק על פי גדולי הפוסקים, בראשות מורנו הרב אלחנן פרץ שליט"א, גאב"ד "חוקת משפט".

שימוש בדיני תורה בפועל ותעודת הסמכה בסיום המסלול · שיעור חושן משפט בכל יום שלישי בערב, שכונת רוממה, ירושלים

חפשו בגוגל: "בית הוראה הוראת המשפט"

סרקו את הקוד
לאתר הוראת המשפט

**להרשמה ולפרטים: 02-62-60-680 · horat-hamishpat.co.il**

© 2026 הוראת המשפט · כל הזכויות שמורות